

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Compatiendi alijs motiva.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

miseris condolere, & compati. Sylv. in Luc. 2. l. 2. q. 2.

Imponit in humeros suos. Luc. 15. 5. Cur humeri ovis requies? quia illos flagris, & cruci subjecit. Ea membra, quæ dolores tolerant, alienæ fuerant fatigationis levamenta. Ibi ovi requies, ubi crux pastoris: qui sibi rigidus, vel cruci humanus. Naxera in Jos. 1. §. 25.

Pater Abraham! - mitte Lazarum. Luc. 16. 24. Cur, cum in sinte Abraham multi essent Patres, dives non alium petit refrigeratorem, nisi Lazarum? S. Greg. mor. l. 19. c. 12. potius pauperem advocat, cujus viscera misericordiæ plena sunt ex miseris perpeffis, quam alium. Non petit Isaac, Jacob, vel alium; quia illi fuerant divites. Sylv. hic.

Hodie mecum eris in paradiso. Luc. 23. 43. Christus D. ad preces B. V. *vinum non habent*, moratur, miraculum differt; *nondum venit hora mea.* At latronis petitis mox annuit: *hodie mecum eris in paradiso.* Christi dolor alieno dolori acceleravit remedium; propriis cruciatibus pietas nutritur. Sylv. Addit. in Luc. 23.

Unde ememus panes? Jo. 6. 5. Cur non Apostoli pietate commoventur super hanc multitudinem, ut eis cibos quarant; sed solum Christus compatitur. Matth. 4. 2. *iam jejunasset 40. diebus & noctibus, postea esurii.* Tantam famem Apostoli nondum experti. Sylv. in Marci 6. q. 6.

Scio tribulationem tuam. Apoc. 2. 9. Rupertus: quod nunc dicit *scio*, eodem pondere debet intelligi, quò propheta de illo dixerat *scio*. 53. 3. *vidimus eum virum aolorum, & scientem infirmitatem;* id est, experimentum infirmitatis habentem. Itaque & hic scio infirmitatem tuam; id est tribulationis, quam patris, experimentum habeo; & paupertatem, quam sustines, in memet ipso expertus sum. Pro magno solatio tibi sit, quòd tribulationem, & paupertatem, sustines pro me, qui pro te hæc sustinui. Sylv. hic.

De aliis ex eodem.

Ambulans JESUS juxta mare Galilee &c. Matth. 4. 18. Quare juxta mare Dominus Apostolos vocat? Euseb. Gall. hom. de S. Andrea: ecce primos discipulos Dominus de mari vocat: quoniam multos alios per eos de hujus Mundi fluctuosa amaritudine ad fidem disponebat; ut; quia de mari à Domino vocantur, ipsi quòque periclitantium animas de Mundi hujus naufragio, & de vitiorum insurgentibus procellis, liberare discant. Sylveira hic quaest. 9.

Serve nequam. Matth. 18. 32. Servus graviter offendit patremfamilias, quòd, expertus angustias debitorum, confervi debitoris miserus non sit. Drexelius Gymn. pat. p. 2. c. 2. §. 2.

Neceavit coram omnibus, Matth. 26. 70. Considerandum nobis est, cur omnipotens Deus eum, quem cunctæ Ecclesiæ præficere disposue-

rat, ancillæ vocem pertimecere, & seipsum negare, permittit? Quòd nimirum magna actum esse pietatis dispensatione cognoscimus: ut is, qui futurus erat pastor Ecclesiæ, in sua culpa disceret, qualiter aliis misereri deberet. S. Greg. hom. 21. hic in Evang.

Omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes homines: eramus enim aliquando & nos insipientes, increduli, errantes. Tit. 3. 2. 3. Primasius. quia nos tales fuimus, debemus eorum insipientiam ferre patienter. Did. Niss. vitæ Abraham l. 2. c. 7.

Vocem, quam audivi, sicut citharadorum citharizantium in citharis suis. Apoc. 14. 2. Notandum quòd in cithara chordæ audientes quidem delectant, sed ipsa in extensione sua quodammodo laborant. Sic denique hi audientes suos delectaverunt, sed ipsi apud semetipsos laboraverunt, & plerumque fatigati sunt. Rupertus l. 9. hic.

Ex Patribus, & aliis.

Medicus, qui non fert infirmitates, curare necit; & qui non fuerit cum infirme infirmatus, infirmo non potest conferre sanitatem. S. Chrysol. l. 50.

Experimentò propriò nostra didicerunt incommoda; ex quo singularem erga nos gerunt compassionis affectum. S. Laur. Just. in fult. OO. Sanctior.

Cum sit ars omnibus communis, illam omnes laudare debent; nè seipsos, illam vituperando, depriment. Maxime qui passi interdum fuerint aliquam infirmitatem; si postmodum convalessant, infinita consilia dant. Castaneus catal. gloriæ Mundi p. 11. confid. 48. de arte medica. Ex propriis miseris dicit aliis compati. Did. Niss. vitæ Abr. l. 2. c. 7.

Tu turbaris, quia domum congruam Romæ tibi invenire non potuisti. Scias igitur, quòd hoc ego permisi ad utilitatem tuam: ut per experientiam probares dolores illos, quos pauperes peregrini sentiunt, ut scias iis compati. ex Revel. S. Brigit. c. 107. v. 1.

§. II.

Motiva aliis compatiendi.

Domine exaudi orationem meam. Pl. 101. 2. Scilicet eam, quam prius allegator pro totius Mundi liberatione fundebat. Sanctorum enim consuetudo est, sic dolere calamitates alienas ut proprias. Sicut Apostolus ait. 2. Cor. 11. 29. *quis infirmatur? & ego non infirmor?* Cassiodorus hic.

Tuam ipsius animam pertransibit gladius. Luc. 2. 35. Quando ex corde afflictis compatetur, quasi vulnus doloris in anima recipit, & gladiò illo transverberatur. Unde de B. V. dicitur: *tuam ipsius &c.* S. Bonav. serm. 3. Diffract. Nativ.

Lacrymis capit rigare pedes ejus. Luc. 7. 38. S. Greg. hom. 33. in Evang. lacrymis mulier

mulier pedes ejus rigat. quod nos quoque veraciter agimus; si quibuslibet ultimis membris Domini per compassionis affectum inclinamur; si sanctis ejus in tribulatione compatimur; si eorum tristitiam nostram putamus. Capillis pedes Domini tergimus, quando sanctis ejus, quibus ex charitate compatimur, etiam ex his, quæ nobis superfluum, miseremur. Pinna in Eccl. Ethol. 218.

Lacrymatus est Jesus. Jo. 11. 35. Disce à Christo D. terrenam miserationem in aliorum miseris; ut eas sentias paternò affectu efficaci, quasi tuæ forent. Hæc dos primaria præsidis, suos reputare dolores suorum subditorum: fleant, illis lacrymantibus, sicut Christus: ut vidit eam plorantem, lacrymatus est. Oliva 6. 3. conc. 19.

Ordo consolationis est; ut, cum volumus afflictum aliquem à mœre suspendere, studeamus prius mœre ejus lætui concordare. S. Greg. mor. 1. 3. c. 10.

Tunc plena est cordis nostri compassio cum malum inopiæ pro proximo suscipere non metuimus, ut illum à passione liberemus. Quam videlicet pietatis formam Mediator nobis Dei, & hominum dedit: qui, cum posset etiam nobis non moriendo concurrere, subvenire tamen moriendo hominibus voluit: quia nos videlicet minus

amâisset, nisi & vulnera nostra susciperet: nec vim nobis suæ dilectionis ostenderet; nisi hoc, quod à nobis tolleret, ad tempus ipse sustineret. S. Greg. mor. 1. 20. c. 26.

Melior, & major, est in conspectu Dei elemosyna de bursa cordis, quam de bursa coti sine compassione cordis. S. Vinc. Ferr. f. 2. D. 2. post Pascha.

Corporis membrum, quod dolores non sentit aliorum membrorum; aut est paralyticum, aut putidum, aut omnino à corpore separatum. Impossibile enim est, esse in corpore, & dolores corporis non sentire. Sed quanto corpus spirituale est carnali nobilius, tanto ejus membra uniantur districtius. Tu ergo, qui dolores non percipis proximorum, scias certissime, nec putes esse ambiguum, te esse membrum paralyticum, vel divinum. Nullum verius argumentum ad te ipsum judicandum, si sis, vel non sis, Dei membrum. S. Bonav. serm. 4. de adventu.

Non est membrum Christi, qui non compatitur membris Christi; & qui eis manum non aperit, si habet, unde possit. Plangent, plangent corda Fidelium divina pietate concussa; quando major pietas invenitur in bestia, quam in rationali creatura. S. Bonav. serm. 31. D. 1. post octav. Epiph.

TITULUS XXII.

CONCIO.

§. I.

Symbola.

Conerescat, ut pluvia, doctrina mea &c. Deut. 32. 2. Quædam prædicatio est, quasi imber hyemalis; cum peccatores minis terrentur, ut convertantur. Alia est, inquit vernæ pluvie, suavis, & placida; cum exhortatur homines, vel ad poenitentiam, vel ad majores in virtute progressus, spe regni cœlestis; vel ex gratitudine propter accepta beneficia &c. de Ponte in Cant. 2. q. d. Utinam doctrina mea non sit casta in vobis, sed fructum afferat, ut pluvia in agro herbas fecundat. Cornel. hic.

Sapientia foris prædicat. Prov. 1. 20. *Pro prædicat.* Hebr. est, *jubilat.* Sept. *hymnizat;* id est, canit, & laudat. Vel passivè hymnizatur, canitur, laudatur. Sept. pro *foris* habent, *in exitibus.* hinc Salvianus l. 4. ad Eccl. Cathol. sapientia in exitu canitur. Cur eam non dixit cani in præsentia, non in juventute, non in statu rerum incolumium, non in prosperitatibus secundorum? quia in his omnibus, quidquid laudatur, incertum est: quamdiu enim quis subiacet mutationi, non potest cum securitate laudari. Quid est, quæso, Sapientia Christiani? nisi timor, & amor Christi. Cornelius hic.

Imber abiit. Cant. 2. 11. Per hunc Patres prædicationem intelligunt; de qua Moyses: *conerescat ut pluvia &c.* de Ponte hic.

Polyanth. Sacr. Tom. I.

Mittentes rete in mare. Matth. 4. 18. Prædicare idem est, quod piscari; sermo est rete, quò corda audientium trahuntur. S. Vinc. Ferr. serm. de S. Andrea.

Simile est regnum cœlorum grano sinapis. Matth. 13. 31. Granum sinapis prædicatio est, & Apostoli: pauci enim videntur hi; & totum orbem occupaverunt. Theophyl. hic.

Exiit qui seminas seminare semen suum. Luc. 8. 5. Prædicare, est seminare triticum de grano Novi Testamenti; vel horreum de Veteris. S. Vinc. Ferr. f. 4. Sexag.

S. Chrysost. t. 6. hom. de Anna, seu quid sit festum, vocat concionem suam convivium: pari alacritate hodie quoque convivium vobis exhibebo.

Sanè ego videns inexplebilem vestram spiritualium doctrinarum aviditatem, etiam satis conciscus magnæ meæ tenuitatis; non intermitto quotidie apparere ex Divinis Scripturis convivium. S. Chryl. hom. 28. in Gen.

§. II.

Quæ conciones, & quorum effi-
caces?

Viri fratres, & Patres. Act. 7. 2. Prudens exordium. Optimum concionis ad populum, irâ exæstantem, principium. - At ubi vidit obfirmatam malitiam, - artificium omne, quod blandè animos demulcere, conciliareque posset, omittens, nullis verborum ambagibus, Na aperte